

HØRINGSUTTALELSE TIL

«Planbeskrivelse for detaljregulering av Gothol skytebane og næringsareal» av 23.Februar 2024

Fra

Torstein Didrik Kongshem
Lognvik Søndre
Øyfjellvegen 2188 – 2200 og Fjellvegen 2
3864 Rauland

Vi viser til publisert Planbeskrivelse for detaljregulering av Gothol skytebane og næringsareal og kommer her med vårt høringsinnspill.

Oppsummering

I dette dokumentet argumenterer vi for at en eventuell etablering av skytebane på Gothol vil ;

- redusere verdien av friluftsområdene i Rauland ved østenden av Lognvikvatn
- redusere Lognvik grends attraktivitet og derav mulighet til å tiltrekke seg turister til Rauland og Vinje, med tap av inntekter for regionen
- medføre tap av inntekter for Lognvik Søndre
- vanskeliggjøre ivaretagelse av fredningsbestemmelser på elleve hus fra 16 - og 1700 tallet når inntektsgrunnlaget blir svekket

Dette dokumentet har ialt 6 vedlegg.

Om Lognvik Søndre

Lognvik Søndre er en landbrukseiendom på ca 6600 dekar beliggende øst for Fundli steinbrudd (Gothol) med strandlinje på cirka 900 meter langs Lognvikvatn. Til gården hører blant annet et tun med elleve bygninger som er vedtaksfredet av Riksantikvaren siden 1941. Avstanden fra Gothol til tunet er 1250 meter.

Riksantikvaren skriver :

«...Som eigar av eit freda anlegg er du ein sentral aktør i det norske kulturminnevernet. Utan den innsatsen du og dei andre eigarane gjer for å ta vare på kulturminner, ville vi ikkje ha vår flotte bygningsarv...Lognvik Søre er eit verdifullt kulturminne...» – brev fra Riksantikvaren, 27.februar 2014 (vedlegg 1).

De eldste bygningene er fra 1600 tallet. Gjestene leier disse som fritidsbolig, kjøper fiskekort og jaktkort, ferdes på Lognvikvatn med båt eller kajakk leid på Lognvik.

Inntektene går til å holde bygningene vedlike, imøtekomme frednings-bestemmelsene, og vedlikeholde kulturlandskapet.

Til gården hører også en Fjellstue for utleie, et hyttefelt med ca. 100 hytter som ble etablert på 1970 tallet, samt utmark, fjell og vidde som benyttes til jakt, fiske og rekreasjon av våre gjester. Området er unikt i den forstand at det tilbyr et mer balansert alternativ til den urbaniserte hytteutbyggingen og fortetning som er gjort i Rauland de siste årene. Det er dette som nå står i fare for å bli ødelagt.

Inntekter fra utleie utgjør ca. 80% av gårdens totale inntekter. De øvrige 20% er festeinntekter fra Lognvik hyttefelt.

Hele området er et populær friluftsområde som benyttes sommer og vinter av fastboende og turister fra hele Rauland. Det vet vi fordi de ofte parkerer hos oss. Det er tilrettelagte turbeskrivelser på UT.no fra Lognvik både til lands og til vanns :

<https://ut.no/gruppe/15883999/lognvik-gard-og-fjellstue>

Konsekvenser en skytebane kan få for gårdens virksomhet

Det gamle, fredede tunet ligger 1250 meter i luftlinje fra steinbruddet, mens Fjellstua befinner seg ca. 1450 meter unna.

Det er forståelig at Rauland skytterlag ikke lenger kan benytte skytebanen på Rukkemo pga støyplager for hytteturistene, men vi reagerer på at kommunen støtter utredning av et tiltak som vil flytte støyproblematikken til Lognvik Søndre og Lognvik hyttefelt.

Støy fra en skytebane i så umiddelbar nærhet vil virke forstyrrende på nærmiljøet der gjester oppholder seg såvel inne- som utendørs. Dette vil forringe området attraktivitet og dermed verdien på både utleievirksomhet og eiendommene i nærheten. **Dette vil redusere inntektene til gården, og derav vår økonomiske mulighet til å ivareta de gamle bygningene.** Samfunnsoppdraget som eier av fredede kulturminner står i fare.

En full konsekvensutredning er påkrevd

I planbeskrivelsen datert 23.februar 2024 kapittel 7 "Virkninger av planen" er det fremmet en påstand om at sivile skytebaner ikke omfattes av forskrift om konsekvensutredninger. Vi mener at dette ikke medfører riktighet. I Kulturdepartementets "Veileder for planlegging av skytebaner" sist oppdatert Mai 2020 (vedlegg 2) i kapittel 6.5.2 på side 38 står det at "*Dersom det reguleres skytebane på et område som ikke er satt av til skytebane i kommuneplanens arealdel...*". og den beslutning er altså foreløpig ikke fattet "*...så er det krav om en konsekvensvurdering*". Dette bekreftes av forskrift om konsekvensutredninger kapittel 3 §10 andre avsnitt punkt a. (vedlegg 5), der kriteriene blant annet er om tiltaket kan få vesentlig virkninger for miljø eller samfunn der nevnes "*...områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven*", samt punkt b. "*...områder som er særlig viktige for friluftsliv*". Som vi har redegjort for ovenfor fungerer Lognvik Søndre som friluftsområde for hele Lognvik hyttefelt og turister som har Rauland som sitt turmål.

Forskjellen på en full konsekvensutredning og en utredning av konsekvenser som planbeskrivelsens kapittel 7 handler om, er ikke ubetydelig. Det stilles i forskriften krav om at planbeskrivelsen skal inneholde "*relevante og realistiske alternativer og hvordan disse skal vurderes i konsekvensutredningen*" jfr. §14 punkt c og §19. Vi kan ikke se at planbeskrivelsen/planprogrammet inneholder en vurdering av noen alternativer. **Dette er således et brudd på forskriften og ikke i henhold til veilederen.**

Dokumentasjon på at skytebane ikke skal lokaliseres til friluftsområder

I retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2021 kapittel 5.5 på side 20 (vedlegg 3) står det allerede i innledningen at "*...Støyende anlegg og virksomhet bør søkes lokalisert og utformet slik at støynivået ikke øker i stille områder som er avsatt i kommuneplanen, i natur- og friluftsområder og i verneområder hvor fravær av støy er viktig for verneformålet*".

Vi kan ikke se at dette er hensyntatt når man legger frem et forslag om etablering av skytebane på Gothol.

I veileder om behandling av støy i arealplanleggingen M-2061 (veileder til T-1442) står det i kapittel 5.3.4 på side 102 (vedlegg 4) at støyende virksomheter bør samlokaliseres og ikke legges til støyfølsom bebyggelse.

Vi kan ikke se at dette prinsippet er tatt til følge ved tiltaksforslaget på Gothol, der man foreslår å flytte en skytebane i nærheten av ett hyttefelt (Rukkemo) til et annet (Lognvik) dertil også umiddelbar nærhet til landbruks- og turistvirksomhet i kommunen.

Med andre ord, planbeskrivelsen legger frem et forslag som bryter med både retningslinjen og veileder.

Dersom skytebanen blir vedtatt

- Lognvik Søndre vil søke **erstatning** fra kommunen og skytterlaget for det tapet vi måtte få som følge av bortfall av inntekter fra utleie og bruk av eiendommen Lognvik Søndre.
- Vi vil måtte **revurdere** vår godkjenning av motorisert ferdsel vinterstid med snøscooter på Lognvikvatn. Dette vil være vår gjenværende mulighet for å redusere støy i området for våre gjester.

Spørsmål til plandokumentene

- 1) Vi stiller spørsmål ved at det ikke er planer for sanitære installasjoner i tiltaket. Det er naivt å tro at opphold ved skytebanen og næringsarealet vil være kortvarig nok til å gjøre sanitære løsninger overflødig, som påstått av plankonsulenten på informasjonsmøtet 7.mai. Avtrede direkte i steinbruddet vil være meget skjemmende og utfordre forurensingsreglene.

- 2) Vi stiller også spørsmål til om kommunen mener det er lav risiko å tillate bygging av en skytebane i et så krevende topografisk og geologisk område som et steinbrudd er, avgrenset av fjellskrenter og vann på alle kanter.

I Veileder om behandling av støy i arealplanleggingen M-2061 (vedlegg 4) kapittel 6.4.1 redegjøres det for at «...Når støy fra skytevåpen treffer akustisk «harde» flater, kan støyen reflekteres, og i mange tilfeller kan refleksjonsstøyen bli høyere enn støyen som kommer direkte fra skytebanen. **Refleksjonsstøy er vanskelig å beregne med noen særlig grad av presisjon**, og det bør derfor generelt velges utforminger som gir minst mulig fare for refleksjonsstøy. Refleksjoner kan oppstå ved fjellflater, steiner, bygninger, skivestativer, skiveanlegg, og til og med fra trestammer».

Et eksempel på vanskelighetsgraden involvert kan etter vår mening eksemplifiseres i dom fra Follo tingrett 12.desember 2019 (sak 19-063319TVI-FOLL, gjengitt i sin helhet i vedlegg 6). Det var i dette tilfellet 3 uavhengige eksperter som alle gjorde støy målinger på en skytebane i Oppegård, **etter bygging**, der alle kom frem til vidt forskjellige resultater. Målingene ble bestilt fordi det var mistanke om at faktisk støy overskredet grensen satt av Oppegård kommune (60 desibel) med derpåfølgende vedtak om ekstra skjerming.

Ifølge dommen (se vedlegg 6) er Rieber AS sitert på at deres målinger etter ekstratiltakene viser «...at refleksjonsstøyen har "forsvunnet helt", og at "tiltaket har fungert som forutsatt"....» der alle målinger var godt under avtalt grense på 60 desibel mens de to andre, MultiConsult AS og Brekke & Strand Akustikk AS kom frem til målinger med henholdsvis 23 hendelser over grensen og 260 hendelser (40%) over grensen.

Selv om det var uenighet om flere ting, blant annet hvordan målingene skulle foretas, ga retten Oppegård kommune medhold, som derefter beordret nedstenging av skytebanen. For oss som leser dommen nå gir det inntrykk av at beregning og måling av støy er komplisert og hvis det er vanskelig å måle støy etter byggingen er det å anta enda vanskeligere å gjøre beregninger før bygging.

Er kommunen villig til å tillate en skytebane bygget i et nedlagt steinbrudd på Gothol med risikoen for at støykonsekvensene kommer ut av kontroll ?

Lognvik Søndre, 22.mai 2024

Vedlegg 1 : Fredningsgjennomgangen 2014 – Riksantikvaren

Vedlegg 2 : Kulturdepartementets Veileder for planlegging av skytebaner (mai 2020)

Vedlegg 3 : Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2021 (2021)

Vedlegg 4 : Veileder om behandling av støy i arealplanleggingen M-2061 (digital)

Vedlegg 5 : Forskrift om konsekvensutredninger – Lovdata

Vedlegg 6 : Domsavsigelse fra Follo tingrett 12.desember 2019

Torstein Didrik Kongshem

Grunneier, Lognvik Søndre
22.mai 2024